

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Boudové Zvěřinové a soudkyň Mgr. Kateřiny Frankové a JUDr. Danuše Kudrnové ve věci

žalobce: Nejvyšší státní zástupce
sídlem Jezuitská 4, 660 55 Brno

proti

- žalovaným: 1. [REDAKCE], narozený dne [REDAKCE]
bytem [REDAKCE]
zastoupený opatrovníkem Městem Beroun
sídlem Husovo náměstí 68, 266 01 Beroun,
2. [REDAKCE], narozená dne [REDAKCE]
bytem [REDAKCE]
zastoupená advokátkou JUDr. Klárou Alžbětou Samkovou, Ph.D.
sídlem Španělská 742/6, 120 00 Praha 2

o žalobě na obnovu řízení vedeného u Okresního soudu v Berouně pod spisovou značkou 18 C 77/2012, o odvolání 2. žalované proti usnesení Okresního soudu v Berouně ze dne 4. května 2018, číslo jednací 18 C 77/2012-628,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Berouně jako soud prvního stupně v záhlaví označeným usnesením zamítl žalobu na obnovu řízení vedeného u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 18 C 77/2012 (výrok I.). Současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).
2. Soud prvního stupně takto rozhodl, neboť uzavřel, že skutečnosti, které jako důvod obnovy řízení uvedla 2. žalovaná, tedy odlišné informace týkající se finanční a majetkové situace [REDAKCE], nemohly přivodit pro ni příznivější rozhodnutí, neboť odlišnost těchto tvrzení není schopna přivodit jiné – pro ni příznivější rozhodnutí ve věci, tj. zamítnutí žaloby na popření otcovství [REDAKCE] k nezletilému [REDAKCE]. Vzhledem k tomu, že obě podmínky pro obnovu řízení, tedy novosti, které nemohl účastník bez své viny v řízení použít a zároveň způsobilost těchto novostí přivodit pro účastníka příznivější rozhodnutí, musí být splněny současně, soud prvního stupně návrh 2. žalované na obnovu řízení zamítl, neboť jedna z těchto podmínek splněna nebyla. O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 1 o. s. ř., když úspěšným účastníkům žádné náklady řízení nevznikly, resp. se těchto nákladů výslovně vzdali.
3. Proti usnesení soudu prvního stupně podala odvolání 2. žalovaná. Neztotožnila se se závěrem soudu prvního stupně a naopak vyjádřila přesvědčení, že bylo prokázáno, že svědek [REDAKCE]

██████████ uvedl záměrně a účelově nepravdivé informace, které zásadně prolomily jeho důvěryhodnost jakožto svědka v řízení o popření otcovství, když tuto svědeckou výpověď bral soud prvního stupně za stěžejní. Vzhledem k těmto skutečnostem nemohl být skutkový stav v rámci řízení o popření otcovství zjištěn správně a úplně, neboť výpověď svědka ██████████ byla nevěrohodná. Za daní situace, kdy zásadní důkaz v řízení o popření otcovství nemůže obstát a nemělo by tak být k němu soudem přihlíženo, je dán důvod pro obnovu řízení. 2. žalovaná dále namítala, že to nebyly pouze majetkové a výdělkové poměry, o nichž ██████████ uvedl záměrně nepravdu. Jednalo se i o další skutečnosti, které 2. žalovaná v rámci řízení o popření otcovství sporovala a které mají vliv na výchovné schopnosti ██████████. Jednalo se například o tvrzení ██████████, že nezletilého syna doprovázel ráno do školky. Jedná se však o naprosto nepravdivé tvrzení, když nezletilý začal navštěvovat mateřskou školku od října 2010, nicméně ██████████ ve své svědecké výpovědi uvedl, že s 2. žalovanou žil od září 2010 a pak již neměl s nezletilým žádný kontakt. Na tento rozpor upozorňovala 2. žalovaná již při jednání u Okresního soudu v Berouně dne 9. 4. 2014. 2. žalovaná dále zjistila, že Okresní soud v Berouně umožnil ██████████ opakovaně nahlédnout do spisu sp. zn. 18 C 77/2012 ve věci popření otcovství, ačkoliv nebyl účastníkem řízení. ██████████ nahlédl do spisu celkem devětkrát, a to převážně v době předtím, kdy u Okresního soudu v Berouně podal svoji svědeckou výpověď. Měl tedy možnost seznámit se s obsahem spisu a s informacemi v něm obsaženými a veškeré tyto informace tak mohl zneužít a adekvátně je použít pro účely své svědecké výpovědi. Na tento postup Okresního soudu v Berouně 2. žalovaná upozorňovala, nicméně bezúspěšně. Dále 2. žalovaná namítala, že již v minulosti uváděla a dokládala, že vztahy mezi ní a ██████████ jsou značně vyhroceny. ██████████ 2. žalované v minulosti mimo jiné opakovaně vyhrožoval. V poslední době 2. žalovaná opět obdržela e-mail od ██████████, který jí znovu vyhrožuje odplatou. Všechny tyto uváděné skutečnosti mají dle názoru 2. žalované zásadní význam na důvěryhodnost svědka ██████████, na jeho výchovné schopnosti a majetkové a finanční možnosti. Z uvedených důvodů 2. žalovaná navrhl, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil a jejímu návrhu na obnovení řízení vedeného u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 18 C 77/2012 vyhověl.

4. Opatrovník 1. žalovaného navrhl potvrzení usnesení soudu prvního stupně. Ztotožnil se s názorem soudu prvního stupně, který dal za pravdu 2. žalované, že informace týkající se finanční a majetkové sféry ██████████ byly odlišné v řízení vedeném u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 18 C 77/2012 o popření otcovství a v řízení vedeném u Okresního soudu v Berouně o určení otcovství k nezletilému ██████████ pod sp. zn. C 162/2013. Ve shodě se soudem prvního stupně vyjádřil přesvědčení, že tyto skutečnosti nejsou důvodem pro obnovu řízení ve věci o popření otcovství.
5. Žalobce rovněž navrhl potvrzení usnesení soudu prvního stupně. Uvedl, že 2. žalovaná založila odvolací argumentaci na tom, že soud prvního stupně pochybil, pokud nepřihlédl k tomu, že finanční a majetková situace skutečného biologického otce ██████████ byla v době původního řízení o popření otcovství ██████████ odlišná, co nemělo vyjít najevo jen proto, že ██████████ v rámci své svědecké výpovědi, kterou „bral soud prvního stupně za stěžejní“, o těchto skutečnostech „uváděl záměrně a účelově nepravdivé informace“. Žalobce však zdůraznil, že tyto okolnosti pro rozhodnutí o popření otcovství ██████████ nijak podstatné nebyly. 2. žalovaná tak zjevně vychází z nesprávného právního názoru. V této souvislosti žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2017, č. j. 21 Cdo 1369/2015-544, který dokonce v této věci vyložil, že výdělkové a majetkové poměry pravděpodobného biologického otce nemohou odůvodnit změnu statusových poměrů dítěte. 2. žalovaná se tak žalobou na obnovu řízení ve své podstatě domáhá revidovat právní posouzení, k němuž se v předmetné věci závazně vyslovil i Nejvyšší soud. K takovému účelu však žaloba na obnovu řízení neslouží. 2. žalovanou namítané skutečnosti tak nemohou přivodit odlišné, resp. pro 2. žalovanou příznivější rozhodnutí ve věci.

6. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 občanského soudního řádu, dále jen o. s. ř.) po zjištění, že odvolání proti usnesení soudu prvního stupně je přípustné, podala je 2. žalovaná jako účastnice řízení, učinila tak v zákonné lhůtě (§ 201, § 202 a contr., § 204 odst. 1 věta první o. s. ř.) a odvolání splňuje náležitosti podle § 205 odst. 1 o. s. ř., přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v mezích odvolání včetně řízení jeho vydání předcházejícího podle § 212 věta první a § 212a odst. 1, 5 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.
7. Rozsudkem Okresního soudu v Berouně ze dne 9. 4. 2014, č. j. 18 C 77/2012-299, bylo určeno, že [redacted] narozený [redacted] zemřelý [redacted] není otcem nezletilého [redacted] narozeného [redacted] v Praze, z matky, 2. žalované, [redacted], narozené [redacted] v Berouně. K odvolání 2. žalované byl rozsudek soudu prvního stupně odvolacím soudem potvrzen (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2014, č. j. 23 Co 303/2014-423). Soud dospěl k závěru, že [redacted] považovaný za otce nezletilého [redacted], není jeho otcem a vzhledem k tomu, že uplynula lhůta stanovená pro popření otcovství některému z rodičů, bylo povinností Nejvyššího státního zástupce podat návrh na popření otcovství. Takovému návrhu nelze vyhovět pouze v případě, že to vyžaduje výjimečně zájem dítěte a otcovství matrikové (sociálního) otce tak zůstane zachováno, avšak pouze v tom případě, kdy je prokázáno, že dítě k tomuto muži má silné pouto, vyrůstá v přítomnosti tohoto muže v harmonickém rodinném prostředí, které mu zaručuje zdárný vývoj. Matrikový otec [redacted] však s nezletilým [redacted] nikdy nežil, nelze tudíž dovodit, že by k němu měl nezletilý [redacted] silné pouto založené na harmonickém rodinném prostředí v atmosféře lásky a lze jen těžko uvěřit tvrzení 2. žalované, že si toto silné pouto nezletilý [redacted] k matrikovému otci [redacted] vytvořil na základě několikahodinových týdenních návštěv. Soud vzal současně za prokázané, že biologickým otcem nezletilého [redacted] je [redacted], který se do roku 2010 o nezletilého staral, podílel se na jeho výchově a výživě a nezletilý jej považoval za svého otce. Soud shledal zájem dítěte na tom, aby bylo popřeno otcovství matrikového nebiologického zemřelého otce, s nímž nezletilý nikdy nežil a žít ani nebude, a následně určeno otcovství skutečného biologického otce, který s nezletilým fakticky do jeho věku dvou let žil, staral se o něho a má zájem vykonávat svá rodičovská práva, ale i povinnosti vůči nezletilému. Rozsudek nabyl právní moci dne 4. 12. 2014.
8. Proti rozsudku odvolacího soudu podala 2. žalovaná dovolání, v němž soudům obou stupňů vytkla, že nezohlednily její nepřátelské vztahy s biologickým otcem dítěte [redacted] a dále že nesprávně zohlednily skutečnost, že matrikový otec zemřel a v řízení o popření otcovství nebyl zastoupen soudem ustanoveným opatrovníkem. Dále namítala, že není v zájmu nezletilého, aby bylo popřeno otcovství k jeho matrikovému, byť zemřelému otci, ke kterému má blízký vztah a bylo určeno otcovství k biologickému otci, který k dítěti žádný vztah nemá. O nezájmu domnělého otce o nezletilého dle námitek dovolatelky svědčí i skutečnost, že i když bylo domnělému otci vyměřené výživné, tento je dosud nehradí. Nadto měl domnělý otec o svých příjmech a finanční situaci uvádět nepravdivé údaje. O dovolání 2. žalované rozhodl Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 23. 8. 2017, č. j. 21 Cdo 1369/2015-544, tak, že dovolání zamítl, když dovodil, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný.
9. V mezidobí bylo u Okresního soudu v Berouně zahájeno řízení o určení otcovství [redacted] k nezletilému [redacted]. Rozsudkem ze dne 9. 2. 2017, č. j. 9 C 162/2013-417, Okresní soud v Berouně určil, že [redacted] je otcem nezletilého [redacted], narozeného dne [redacted] z matky – žalované [redacted] narozené [redacted]. Současně svěčil nezletilého [redacted] do výchovy matky a otci uložil povinnost přispívat na výživu nezletilého počínaje dnem 5. 12. 2014 částkou 4 500 Kč měsíčně. Rozsudek dosud nenabyl právní moci, neboť proti němu podala žalovaná [redacted] odvolání, o kterém nebylo prozatím rozhodnuto.
10. Následně, dne 23. 2. 2017, podala 2. žalovaná u soudu prvního stupně návrh na obnovu řízení o popření otcovství vedeného u Okresního soudu v Berouně pod sp. zn. 18 C 77/2012. Návrh odůvodnila tím, že v řízení o popření otcovství při jednání konaném dne 9. 4. 2014 byl proveden svědecký výslech [redacted], který v rámci své svědecké výpovědi uvedl skutečnosti, na

podkladě kterých soud prvního stupně, a následně i soud druhého stupně, dospěl k závěru, že je v zájmu nezletilého, aby bylo popřeno otcovství [REDAKCE] a v následném řízení určeno otcovství biologického otce [REDAKCE]. Z jeho svědecké výpovědi soud usoudil, že je zaměstnán a jistě schopen přispívat na výživu nezletilého. Ze svědecké výpovědi dále vyplynulo, že [REDAKCE] bude kupovat nemovitost. V následném řízení o určení otcovství k nezletilému [REDAKCE] byl dne 29. 11. 2016 proveden účastnický výslech [REDAKCE], kdy z jeho výpovědi vyšlo najevo, že pracovní příležitost, o které vypovídal v rámci své svědecké výpovědi v řízení o popření otcovství, se neuskutečnila a příjem ve výši 30 000 Kč tedy nebyl reálně dosahován, když pracovní poměr byl ukončen ve zkušební době. Ke koupi bytu při své účastnické výpovědi dne 29. 11. 2016 pak [REDAKCE] uvedl, že byt se skutečně koupil, ale bylo to za peníze rodičů a byt mu tedy nepatří. Koupi bytu pouze zařizoval. 2. žalovaná dále v návrhu na obnovu řízení uvedla, že [REDAKCE] ve své svědecké výpovědi dne 9. 4. 2014 neuvedl, že jsou na jeho osobu vedeny exekuce. [REDAKCE] tak dle názoru 2. žalované účelově uváděl nepravdivé informace v řízení o popření otcovství o svých výdělkových poměrech a své celkové finanční situaci, když tato okolnost měla podstatný význam pro meritorní rozhodnutí soudů.

11. Podle § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř., žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jsou-li tu skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci. Podle § 233 odst. 1 o. s. ř., žaloba na obnovu řízení musí být podána ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy ten, kdo obnovu navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy, nebo od té doby, kdy jej mohl uplatnit; běh této lhůty však neskončí před uplynutím tří měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí.
12. Soud prvního stupně se zcela správně nejprve zabýval včasností podané žaloby na obnovu řízení a dospěl ke správnému závěru, že žaloba byla podána včas. O tvrzeném důvodu obnovy se 2. žalovaná dozvěděla při účastnické výpovědi [REDAKCE] v řízení o určení otcovství dne 29. 11. 2016. Od té doby začala běžet tříměsíční subjektivní lhůta k podání žaloby na obnovu řízení, ve které byla 2. žalovanou žaloba u Okresního soudu v Berouně podána, když návrh byl podán dne 23. 2. 2017. Zachována byla i objektivní tříletá lhůta, která počíná běžet dnem právní moci rozhodnutí, které je žalobou na obnovu řízení napadeno, když napadený rozsudek nabyl právní moci dne 4. 12. 2014.
13. Skutečnosti, rozhodnutí a důkazy mohou být důvodem obnovy řízení jen tehdy, jestliže účastník, který se domáhá obnovy, je nemohl bez své viny použít v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v § 205a a § 211a též před odvolacím soudem (jsou pro účastníka ve srovnání s původním řízením „nové“), a současně mohou pro účastníka přivodit příznivější rozhodnutí ve věci.
14. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že majetkové a výdělkové poměry [REDAKCE] jakožto domnělého otce nezletilého [REDAKCE] neměly vliv na rozhodnutí soudu o popření otcovství [REDAKCE] k nezletilému [REDAKCE]. Znamená to tedy, že i v případě, kdy výdělkové a majetkové poměry [REDAKCE] byly v době řízení o popření otcovství zjištěny tak, jak je uvedl následně v řízení o určení otcovství, nemohla by tato skutečnost přivodit pro 2. žalovanou příznivější rozhodnutí ve věci, tedy zamítnutí návrhu Nejvyššího státního zástupce na popření otcovství [REDAKCE] k nezletilému [REDAKCE].
15. Namítala-li 2. žalovaná v odvolání, že [REDAKCE] uváděl ve své svědecké výpovědi nepravdivé informace i o tom, že nezletilého [REDAKCE] doprovázel ráno do školky, nebo že měl možnost seznámit se s obsahem spisu a informacemi v něm obsaženými v době před podáním své svědecké výpovědi a tyto informace adekvátně použít pro účely své svědecké výpovědi, nejsou tyto skutečnosti novostmi, jak má na mysli ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř., když o těchto skutečnostech 2. žalovaná prokazatelně věděla již v době řízení o popření otcovství a mohla je tedy

v daném řízení použít. Nicméně je třeba zdůraznit, že ani tyto skutečnosti by nemohly přivodit pro 2. žalovanou příznivější rozhodnutí ve věci.

16. K námitce 2. žalované v odvolání, že vztahy mezi ní a [REDAKCE] jsou značně vyhroceny, odvolací soud uvádí, že jejich vzájemné vztahy byly konfliktní již v době řízení o popření otcovství. Těmito námitkami 2. žalované se ostatně zabýval odvolací soud v řízení o popření otcovství a s těmito námitkami se důkladně vypořádal.
17. Ze všech shora uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.
18. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 za použití § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., když 2. žalovaná nebyla úspěšná s uplatňováním svého práva a ostatním účastníkům žádné účelně vynaložené náklady v souvislosti s odvolacím řízením nevznikly, případně se tohoto práva výslovně vzdali.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat dovolání za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud, jímž je Nejvyšší soud České republiky. Dovolání může účastník podat do dvou měsíců od doručení tohoto usnesení u Okresního soudu v Berouně k Nejvyššímu soudu České republiky.

Dovolatel, nemá-li právnické vzdělání či nejedná-li za něj osoba, která má právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem.

Praha 6. května 2019

Mgr. Jana Boudová Zvěřinová v. r.
předsedkyně senátu

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 11.07.2019. Připojení doložky provedla
Monika Frydryšková dne 14.08.2019

Shodu s prvopisem potvrzuje Jaroslava Havelková